

Tillatelse

for

Foreningen til Randsfjords Regulering

TIL FORTSATT REGULERING AV RANDSFJORDEN

(MEDDELT VED REGJERINGENS RESOLUSJON AV 12. JANUAR 1995)

Ved regjeringens resolusjon av 12. januar 1995 er bestemt:

- «1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Foreningen til Randsfjords Regulering konsesjon for fortsatt regulering av Randsfjorden på de vilkår som er tatt inn i Nærings- og energidepartementets foredrag av 12. januar 1995.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med det inntatte utkast i foredraget.»

Vilkår

for tillatelse for Foreningen til Randsfjords Regulering til fortsatt regulering av Randsfjorden.

(Fastsatt ved regjeringens resolusjon av 12. januar 1995)

1.

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf. vassdragsreguleringslovens § 10, post 3, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler i dem kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

For den øking av vannkraften som innvinnes ved reguleringen for eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse betale følgende årlige atgifter: Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 6,- pr. nat.hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 21,- pr. nat.hk.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

For så vidt angår en regulering med magasin 327 mill. m³ skal økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig.

Øking pga. ytterligere 109 mill. m³ beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lavvannføring som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes med 327 mill. m³ magasin.

Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Nærings- og energidepartementet.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Etter forfall påløper rente som fastsatt i medhold av

lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale følgende beløp som avsettes til næringsfond for kommunene:

Nordre Land	210 000,- kroner
Søndre Land	3 470 000,- kroner
Gran	4 530 000,- kroner
Jevnaker	1 790 000,- kroner

Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen.

Vedtakter for fondet skal godkjennes av fylkesmannen.

3.

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket og avgivelse av kraft, jf. post 14, kan med bindende virkning fastsettes av Nærings- og energidepartementet.

4.

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge skader på natur-, landskapsområder, fornminner m.v., som berøres av reguleringen og den øvrige drift av anlegget.

5.

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Eksisterende anlegg skal til enhver tid holdes i fullt ut driftsmessig stand.

Reguleringen og reguleringsanlegget er underlagt NVEs tekniske tilsyn samt godkjenning for så vidt angår landskapsmessige forhold. NVE kan i denne forbindelse gi de pålegg som finnes nødvendige for å gjennomføre eventuelle manglende tiltak sett i forhold til tiltak av denne art som er vanlige ved nye reguleringer.

Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

6.

(Naturforvaltning)

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN):

- a. å sørge for at forholdene i Randsfjorden og Randselven er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for Naturforvaltning (DN) å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av reguleringen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser, langtidsundersøkelser og/eller etterundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte og/eller indirekte berøres av reguleringen.

V

Fra og med det år konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale et årlig beløp til hver av kommunene Nordre Land, Søndre Land, Gran, Jevnaker og Ringerike på henholdsvis kr. 5 000,-, kr. 45 000,-, kr. 45 000,-, kr. 20 000,- og kr. 10 000,- til opphjør av fisk/vilt/friluftsliv. Beløpet skal justeres etter de tids-

intervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpet til fisk/vilt skal nyttes etter nærmere bestemmelse av de respektive kommunestyrene til opphjør av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode, skal beløpet nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

7.

(Fornminner m.v.)

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fornminner som er fredet i henhold til lov av 9. juni 1978 nr 50, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum og/eller Riksantikvaren. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fornminne som ikke har vært kjent, skal melding sendes med en gang og arbeidet stanses.

8.

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter Miljøverndepartementets nærmere bestemmelse:

- å betale merkostnadene, både til anlegg og drift, forbundet med at det stilles særskilte krav til kloakkavløp, heri innbefattet industri m.v., som følge av regulering og/eller mer omfattende tilknytning til felles kloakkrenseanlegg eller andre tiltak i forbindelse med forurensning for all bebyggelse m.v. ved Randsfjorden og langs Randselva ned til samløp med Begna.

Hvilke tiltak som skal utføres og hvilke kostnader som skal dekkes av reguleringsanleggets eier bestemmes på grunnlag av behandling av utslipps-søknad(er)/kloakkeringsplaner for områdene langs Randsfjorden og Randselva.

- å utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for å avverge eller redusere forurensningsvirkninger som står i forbindelse med Randsfjorden.
- å bekoste helt eller delvis oppfølgingsundersøkelser av Randsfjorden og Randselva.

9.

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved eventuelle fremtidige anleggsarbeider. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn

på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Nærings- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

10.

(Terskler m.v.)

Konsesjonæren dekker 75% av kostnadene forbundet med gjennomføringen av NVEs forbyggingsplan av 5. september 1989 med tillegg av 6. juni 1990, samt en like stor andel av de fremtidige vedlikeholdskostnader.

NVE dekker over årlige bevilgninger til forbyggingsarbeider 25% av kostnadene mot at berørte kommuner overtar fremtidig vedlikehold av denne del. Der deler av planen sikrer riksveg eller jernbane overtas de 25% av anleggs- og vedlikeholdskostnadene av enten Vegvesenet eller NSB.

Arbeidene utføres under ledelse og nærmere bestemmelse av NVE og innen en tidsfrist på 5 år fra reguleringstillatelsens datum. Dersom NVE finner grunn til å revidere planen av 5. september 1989/6. juni 1990 for arbeidene prioritert under kl. 3, kan byggefristen forlenges. Klager på fristutsettelse avgjøres av departementet. Fylkesmannen forelegges for behandling i henhold til vernebestemmelsene den del av planen som berører verneområdene ved Randsfjorden.

NVE treffer bestemmelse om vedlikehold av forbyggingsarbeidene. For øvrig gjelder:

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Nærings- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Nærings- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

11.

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmen-

ne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Dersom vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 10 000,- for hver gang etter Nærings- og energidepartementets nærmere bestemmelse.

12.

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Nærings- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

(Militære foranstaltninger)

Ved reguleringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

14.

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanleggene ligger i, inntil 10% av den for hvert vannfall innvunne økning av vannkraften, beregnet etter reglene i vassdragsreguleringslovens § 11 nr. 1, jf. § 3. Avståelse og fordeling avgjøres av Nærings- og energidepartementet.

Staten forbeholdes rett til inntil 5% av kraftøkningen, beregnet som i første ledd.

Nærings- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5 000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Manøvreringsreglement

for regulering av Randsfjorden

(Fastsatt ved regjeringens resolusjon 12. januar 1995)

1.

Regulering

Magasin	HRV	LRV	Reg.høyde
Randsfjorden	134,50	131,30 ¹⁾	3,20

¹⁾ Kun etter 10. april i tørre år tillates magasinet nedtappet under kote 131,50.

Høydene refererer seg til SK's høydesystem (normal Null 1954). Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som NVE godkjenner.

2.

Ved manøvreringen skal det has for øye at vassdragets flomvannføring ikke økes. Flomtappingen skal koordineres med øvrige regulanter i vassdraget.

Det slippes vann til Randselven tilstrekkelig til å opprettholde en vannføring i elven på minst 20 m³/sek. til enhver tid, dog slik at vannføringen skal reduseres til 15 m³/sek. hvis vannstanden er under kote 133,50 (2,00 m på Randsfjords vannmerke), jf. imidlertid pkt. 4. Uten å komme i strid med 1. og 2. ledd gjennomføres for øvrig følgende manøvrering:

Når vannstanden om våren begynner å stige og kan ventes å kulminere over kote 134,50 (3,00 m), skal lukene være åpne inntil flommen er avløpt og vannstanden er gått ned til kote 134,25 (2,75 m). Når denne vannstand er nådd, kan vannføringen reduseres, dog ikke under minstevannføringene angitt i 2. ledd. Vannstanden i magasinet skal i tiden fram til 1. oktober ikke underskride kote 133,75 (2,25). ved inntredende flommer ved vannstander på eller mellom kotene 134,25 (2,75 m) og 133,75 (2,25 m) tas flomlukene i bruk i nødvendig grad for så vidt mulig å avlede flommen uten at vannstanden overstiger kote 134,25 (2,75 m). Dersom denne vannstanden overstiges, skal den så snart som mulig – også ved hjelp av flomslukene hvis dette er nødvendig for å få en fallende vannstand – bringes ned på kote 134,25 (2,75 m).

Etter 1. oktober tillates vannstanden regulert opp til kote 134,50 (3,00 m). Tappingen skal videre foregå så jevnt som mulig utover vinteren med sikte på å få Randsfjorden tappet ned til kote 131,50 (0,00 m) den 10. april.

Hvis lavvannsperioden varer utover dette tidspunkt, kan Randsfjorden senkes ytterligere til kote 131,30 (+0,20 m). NVE-Hydrologisk avdeling avgjør om den ytterligere senking kan gjennomføres. Reglementet tas opp til ny vurdering etter en driftstid på 5 år.

3.

Dersom tømmer ikke frambringes på annen måte, avgis det nødvendig vann til den alminnelige fløtning etter nærmere bestemmelser ved overenskomst eller skjønn.

4.

I forbindelse med eventuelle militærøvelser på Hvalsmoen og omegn på tidspunkter hvor vannføringen ikke er tilstrekkelig til at øvelsene kan gjennomføres på normal måte, skal regulanten slippe tilstrekkelig vann til å opprettholde en vannføring på opp til 37,7 m³/sek. i øvingsområdet.

5.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringsstiden.

Til å forestå manøvreringen antas en person som godtas av NVE.

6.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres med bindende virkning av Nærings- og energidepartementet.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Nærings- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparat-anlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Nærings- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lock-out hindrer leveransen, plikter han etter Nærings- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr. kWh som hvert år fastsettes av Nærings- og energidepartementet, med et påslag av 100%. Det offentlige skal være berettiget til etter Nærings- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverkene for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

15.

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Nærings- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Nærings- og energidepartementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 11, 14 og 15 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i vassdragsreguleringslovens § 12, post 21.

For overtredelse av de i konsesjonen inntatte bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1 000,- pr. dag eller kr. 5 000,- for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten kan inndrives ved utpanting.

16.

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Nærings- og energidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene kan medføre forpliktelser.